

ชื่อเรื่อง : การศึกษาวิเคราะห์คำศัพท์ภาษาถิ่นอีสานที่ปรากฏในวรรณคดีไทย
สมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้น

ผู้วิจัย : นางสาวจุฬาลักษณ์ ฤคำจุ

สถานที่ปรึกษา : รองศาสตราจารย์พูนพงษ์ งามเกษม

กรรมการที่ปรึกษา : รองศาสตราจารย์ ดร.ประจักษ์ สายแสง

ประเภทสารนิพนธ์ : นิพนธ์ ศศ.ม.(ภาษาไทย) มหาวิทยาลัยนเรศวร, 2548

บทคัดย่อ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อรวบรวมคำศัพท์ภาษาถิ่นอีสานที่ปรากฏในวรรณคดี
ไทยสมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้น รวมทั้งศึกษาชนิดของคำภาษาถิ่นอีสานที่นิยมนำมาใช้ในวรรณคดี
ไทยในสมัยนั้น

ผลการศึกษาพบว่า คำศัพท์ภาษาถิ่นอีสานที่รวบรวมได้จากวรรณคดีไทยสมัย
รัตนโกสินทร์ตอนต้น มี 305 คำ ซึ่งเมื่อนำมาเปรียบเทียบกับคำในพจนานุกรมฉบับ
ราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2542 ปรากฏผลดังนี้คือ 1) คำศัพท์ภาษาถิ่นอีสานที่ปรากฏเฉพาะใน
วรรณคดี แต่ไม่ปรากฏในพจนานุกรมฯ มี 12 คำ 2) คำศัพท์ภาษาถิ่นอีสานที่ปรากฏในวรรณคดี
มีรูปพ้องกับคำในพจนานุกรมฯ แต่มีความหมายต่างไปจากความหมายของคำในพจนานุกรมฯ
มี 42 คำ 3) คำศัพท์ภาษาถิ่นอีสานที่ปรากฏทั้งในวรรณคดีและในพจนานุกรมฯ มี 251 คำ

ในด้านชนิดของคำภาษาถิ่นอีสานที่นิยมนำมาใช้ในสมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้นนั้น ปรากฏ
ว่ามีการนำชนิดของคำมาใช้ 6 ชนิด คือ คำนาม คำสรรพนาม คำกริยา คำวิเศษณ์ คำบุพบท
และคำสันธาน ไม่ปรากฏว่ามีการนำคำอุทานมาใช้ โดยชนิดของคำที่พบว่ามีให้นำมาใช้มาก
ที่สุดคือคำกริยา มี 160 คำ รองลงมาคือ คำนาม มี 120 คำ คำวิเศษณ์ มี 54 คำ
คำสรรพนาม มี 7 คำ คำบุพบท มี 5 คำ และคำสันธานมี 1 คำ ตามลำดับ

Title : AN ANALYSIS OF NORTHEASTERN THAI VOCABULARIES
IN THAI LITERATURE OF THE BEGINNING OF
RATANAKOSIN PERIOD

Author : Miss Julaluk Kukhamuoo

Major Adviser : Assoc. Prof.Poonpong Ngamkasem

Adviser : Assoc. Prof. Dr.Prachaksha Saisang

Type of Degree : Master of Arts Degree in Thai Language (M.A. in Thai Language),
Naresuan University, 2005

Abstract

TE166562

The purposes of this study were to collect the Northeastern Thai vocabularies in Thai literature of the beginning of Ratanakosin Period, and to study the types of popular Northeastern Thai vocabularies in Thai literature of the beginning of Ratanakosin Period.

Findings showed 305 words of the Northeastern Thai vocabularies in Thai literature of the beginning of Ratanakosin Period. The result after comparing with the Royal Institute's Thai Dictionary 1999 were as follows : 1) Thirteen words in the vocabulary list appeared only in the Thai literature but not in the dictionary. 2) Forty – one words in the Thai literature and the dictionary had the same spelling but different meanings. 3) Two hundred and fifty – one words appeared in both the Thai literature and the dictionary.

The six types of Northeastern Thai vocabularies appeared frequently in the beginning of Ratanakosin Period were Noun, Pronoun, Verb, Adjective, Preposition and Conjunction. The most frequently appeared types of words were Verbs (160 words), Noun (120 words), Pronoun (7 words), Preposition (5 words) and Conjunction (1 words) respectively. No Interjection appeared in the study.